

Rasim Ocaqov—90

“Qatır Məmməd”i xilas edən rejissor

Hər rejissor filmləri, tamaşaları ilə örnək ola bilmir. Rasim Ocaqov məhz belə rejissorlardandır. Onu ustad kimi tanıdan neçə-neçə istedadlı yetirməsinin olmasıdır.

Rasim Ocaqov Şəkiddə dünyaya gəlib. Uşaqlıqdan foto ilə maraqlanıb. Həvəskar şəkillər çəksə də, geoloq olmaq istəyib. Bir dəfə Şəkiyə sənədli film çəkən qrup gəlibmiş. Rasim Ocaqov peşəkarların necə işlədiklərini görmək üçün onların yanına gedib. O gün möcüzəli kino aləmi onu özünə elə çəkib ki, gənc fotoqraf bu sənətə könül verib. Orta məktəbi bitirdikdən sonra Moskvada Ümumittifaq Dövlət Kinemotoqrafiya İnstitutunun kinooperatorluq fakültəsində təhsil alıb. 1956-cı ildən “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında quruluşçu-operator kimi çalışmağa başlayıb. “Bir cənub şəhərində”, “Bizim küçə” filmləri onun kamerası ilə çəkilib. “Əsl dost”, “Bizim küçə”, “Mən rəqs edəcəyəm”, “Sən niyə susursan?” və “Skripkanın sərgüzəşti” filmlərində Azərbaycan kino operatorluğu sənətinin layiqli nümunələrini yaradıb.

Lakin bir gün hiss edib ki, içində aşıb-daşan yaradıcılıq istəyi kamera ilə kifayətlənmir. Rejissor kimi film çəkmək istəyib. Bu arzu ilə də M.A.Əliyev adına ADİ-nin rejissorluq fakültəsinə daxil olub. Ali məktəbi bitirəndən sonra iki il kino çəkmək arzusunun həyata keçirə bilmir, ona film vermirlər.

Bir gün “Azərbaycanfilm”in rəhbəri onu çağıraraq deyib ki, Moskvanın qəbul etmədiyi bir filmi sənə yenidən işləmək üçün verirəm, bacarsan, rejissor olacaqsan, bacarmasan, kino üzünə

həsərət qalacaqsan. Beləliklə, “Qatır Məmməd” filmi Rasim Ocaqova həvalə olunub. Rejissor filmi yenidən ərəşəyə gətirib və film nümayişə buraxılır. O vaxtdan Rasim Ocaqov quruluşçu-rejissor kimi çalışıb. “Ad günü”, “Bağlı qapı”, “İstintaq”, “Onun böyük ürəyi” filmlərini çəkib. 1990-cı ildən “Ocaq” studiyasını yaradaraq sevimli işini müstəqil davam etdirməyə başlayıb. “Tütək səsi”, “Özgə ömür”, “Park”, “Təhminə”, “Bağlı qapı”, “Həm ticarət, həm ziyarət”, “Ölsəm, bağışla” filmləri Ocaqov yaradıcılığının məhsuludur. Rasim Ocaqov yalnız içindən keçənləri, yaşadıklarını ortaya qoyan rejissorlardan idi. Ona görə də çəkdiyi filmlər sevilir və illər sonra da tamaşaçıda təsirsiz ötürşür. Sonuncu filmi “Otel otağı” olub. İnsan mənəviyyəti, onun sirli dünyası filmin əsasını təşkil edib.

Azərbaycanın Xalq artisti Rasim Ocaqov 2006-cı ildə 73 yaşında ürək çatışmazlığından dünyasını dəyişib.

Xalq yazıçısı Anar:

– Mən Rasim Ocaqovu uzun illərdir tanıyırdım. Moskvada oxuyarkən tanış

olmuşduq. O, mükəmməl operator olduqdan sonra rejissorluq arzusuna düşüb. Onunla iki filmdə məmnuniyyətlə çalışmışam. Rasim Ocaqovun bütün fikirləri, bütün həyatı kino ilə bağlı idi. İstedadlı rejissor, gözəl insan, fədakar dost idi, lakin çəkiliş meydançasına gələndə onun fikrini dəyişmək çox çətin olurdu. Bizim fikirlərimiz hər zaman 100 faiz üst-üstə düşməsə də, mən onunla birgə işimizi minnətdarlıqla xatırlayıram.

Xalq artisti Hacı İsmayilov:

– Mənim həyat və yaradıcılığım da Rasim Ocaqov böyük rol oynayıb. Mənə kinematoqrafiyanın sirlərini açıb. Rasim Ocaqov yaradıcılığı bütöv məktəbdir. O, öz həyatı və filmləri ilə bizi bu gün də isidən ocaqdır. Onun filmlərində dərin vətənpərvərlik hiss olunurdu.

Xalq artisti Rasim Balayev:

– Çəkiliş meydançasında həddən artıq ciddi idi. Mən çox şeyləri ondan öyrənmişəm. Bəzən ifalarım teatrda kimi alınır. Onda Rasim məni saxlayıb deyirdi ki, kino sadəliyi sevir, kinoda zərif oynamaq lazımdır. Biz Rasim Ocaqovun yoxluğunu hiss edirik və vaxt keçdikcə, daha çox hiss edəcəyik. Təsəllimiz budur ki, o, mənalı həyat yaşadı və gözəl əsərlər yaratdı.

Xalq artisti Fəxrəddin Manafov:

– Rasim Ocaqov çox xeyirxah, maraqlı insan idi. Qüsursuz kino zövqü vardı. Əlbəttə, yaradıcılıq mübahisələrimiz də olurdu. Amma mən sonra yaxınlaşdım onu qucaqlayıb öpürdüm. Tanrıya minnətdaram ki, Rasim Ocaqov kimi müəllimim olub.

Ramilə QURBANLI

XQ